

18. marts 2014

UPA 2014/69

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut matumuuna saqqummiuppara:

Ulloq 1. januar 2015 inuit A-nik isertitallit sulinermit ilanngaammik pisaleqqullugit Naalakkersuisut akileraartarnermut inatsimmik allangortitsinissaq aningaasalersuinissarlu pillugit nassuiaammik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Nassuiaat Inatsisartut 2014-mi ukiakkut ataatsimiilerpata saqqummiuteqquneqarpoq, sulinermit ilangaammik eqqussinerup aningaasatigut kingunissai 2015-mut Aningaasanut Inatsit pillugu aalajangiinissamut atatillugu pingaarnersuiusoqalerpat ilanngunneqarsinnaaqqullugit.

(Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit)

Tungavilersuut

Sulineq imminut akilersinnaasariaqarpoq. Akileraarnermut Tungiuinernullu Isumalioqatigiisitit nalunaarusiaminni tikkuarpaat, nunatsinni innuttaasut ilaasa, pisortat ikiorsiissutaannik pissaarlutik sulileraluarunik, aningaasatigut iluaqutissarsinaviangitsut imaluunniit annikitsuinnarmik aningaasatigut iluaqutissarsiumaartut. Isumaqarpunga, tamanna isumaqatigiissutigigipput tamanna pinngitsoorani allangortittariaqartoq. Inatsisartut taamaasillutik arlaleriarlutik oqaatisareerpaat, sulineq imminut akilersinnaasariaqartoq. Demokraatini matumunna kissaatigaarput oqaatsit timitalerneqassasut.

Demokraatini pingaartipparput inuiaqatigiittut eqqarsaatigiuassagipput periusissarsiortuarnissarput inuit sulilersikkumallugit, suliffeqannginnermiik peerlugit. Sakkussatrsialaasinnaavoq sulinermit ilanngaammik atulersitsineq. Ilangaat, soorlu aqqata oqaatigigaa, taamaallaat tunniunneqartassaaq inunnt suliffilinngut.

Tassa imaappoq, inuit suliffillit – naliginnaasumik – inunnt suliffeqanngitsunut naleqqiullutik annermik ilanngaammik pisassapput.

Sulinermit ilangaat iluaqutaassaaq Kalaallit Nunaanni sulliviit amerlisarnissaannut taamaasilluni aamma peqataassaaq inuit ukioqqortusiartornerisa kingunipiluinit, tamatuma nassatarisussaammagu inuit sulisinnaasut amerliartuinnartut ukiorpassuunngitsut ingerlanerini soraarninngortussanngornissaat.

Peqataanik sulinermit ilangaat ilinniarnermut sivikillisaataassaaq taamatullu soraarninngortarnerup kingusinnerulernissaanut.

Demokraatini uani siunnersuummi aalajangereerniangilarput sulinermit ilangaatip annertussusissaa. Ilangaatip annertussusissaa Naalakkersuisut akileraartarnermut ataatsimoortumik siunnersuuteqarnerat tungavigalugu politikkikkut isumaqatigiinniutigineqassaaq. Isumaqatigiinniarnernut ilaatinneqassaaq

aamma sulinnermut ilanngaati qanoq aningaasalersorneqarnissaa.

Imaassinnaavoq sulinnermut ilanngaat inuit ataasiakkaat A-nut akileraarutigisartagaannut naleqqiullugu procentialunnik annertussuseqarsinnaasoq. Taanna taarserneqarsinnaavoq imaluunniit ilaneqarsinnaavoq ilanngaammut qaffasinnerpaaffissaliinermik, taamaasilluni sulinnermut ilanngaat aamma inuit atungaannut naapertuuttumik oqimaaqatigiissaatitut atorneqarsinnaavoq.

Isumassarsiorfissatut oqaatigineqarsinnaavoq, danskit folketingianni kingullermik akileraartarneq pillugu isumaqatigiissusiortoqarmat Danmarkimi sulinnermut ilanngaat qaffanneqarpoq folketingimi partiit amerlanersaat tunuliaqutaralugit, aalajangeeqataallutik Socialdemokraterne aamma SF. Tamanna pivoq inuiaqatigiinni amerlasuut innersuussuteqarnerat tunngavigalugu. Tassunga atatillugu Danmarkimi kattuffissuit ilaat Dansk Metal 2012-mi akileraartarnerup iluarsartuunnissaanut atatillugu siunnersuummini innersuussutigaa sulinnermut ilanngaat qaffanneqassasoq qulaani tunngavilersuutitta assingi tunngavilersuutigalugit.

Kingullermik isumaqatigiissuteqartoqarmat sulinnermut ilanngaat qaffanneqarpoq 5,6 procentiniit 10,65 procentinut 2022-mi qaffattussanngorlugu aamma sulinnermut ilanngaati annerpaaffissaa qaffanneqarpoq 17.900 koruuniniit 34.100 koruuninut 2022-mi qaffattussanngorlugu.

Pisortanut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunissai

Namminersorlutik Oqartussat kommunit akileraarutinik annaasaqarnaviangillat. Isertitat qanoq annertutiginissaannut apeqqutaavoq sulinnermut ilanngaat qanoq qaffasitsigissanersoq. Imaasinaalluarporli akileraarutitigut annaasat iserteqqinneqarumaartut inuit pisortat ikiorsiisutaannik pisartagallit imminnut pilersulersut amerliartornerat peqatigalugu kiisalu ilinniartut sukkanerumik ilinniakkaminnik naamassinnittalerpata suliliaanerullutillu.

Piffissaq ungasinnerumaaq isigalugu sulinnermut ilanngaat pissutaalluni sulisartut amerlippata ukioqqortussutsip sunniutai ajortut annikillissapput, innuttaasut amerlasuut soraarninngorpata landskarsip nammatatariaqassai annikinnerulissammata.

Nassuiaatiip suliarineranut atatillugu aningaasartuuteqartoqassaaq. Aningaasartuutilli ilinniagartuup ataatsip ukiup affaani sulinissaanut naleqqiullugu annertunerunaviangillat. Aningaasat nassaarineqassapput Naalakkersuisoqarfiit susassaqtut missingersuutaasa iluanni.

Namminersortunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunissai

Sulinnermut ilanngaat pissutaalluni sulisartut amerlippata sulisitsisut atorfinitsitassaminnik qinigassaqarnerulissapput, tamatuma tunisassiorneq qaffassassavaa tikisitanillu pisariaqartitsineq appartillugu.

Taaneqartut tamarmik sulisitsisunut iluaqusiissapput.

Siunnersuut namminersorlutik inuutissarsiortunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu taaneqareerstu saniatigut allatigut nanertuutaanissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunissai.

Innuttaasut sulisartut tamarmik aningaasatigut iluaquserneqassapput, apeqqutaalluni sulinermut ilanngaat qanoq annertutigissanersoq.

Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqanngilaq tamanna aningaasatigut allaffissornikkullu innuttaasunut allatigut kinguneqarumaartoq.